شریعت
ورځپانه

د افغانستان اسلامي امارت مرکزي نشراتي ارګان

د تأسیس کال ۱۳۷٤ هـ.ش/ دوهم پړاو / ۱۷۸ ګڼه / پنجشنبه ۲۱ شوال‌المکرم ۱٤٤٤ هـ.ق / ۲۱ ثور ۱٤۰۲ هـ.ش / ۱۱ می ۲۰۲۳ میلادي

سرپرست وزارت امور خارجه:

تمام کشورها خواهان تعامل با افغانستان اند

سرپرســت وزارت امور خارجه، پس از برگشــت از سفر پاکستان ، در نشستی گفت: همه کشورها علاقه و دلچسپی دارند که تعامل با افغانستان بیشتر شود.

مولوی امیر خان متقی سرپرست وزارت امــور خارجــه، هنگام بازگشــت از سفر پاکســتان به کشور، در نشســتی گفت همه کشــورها، بســیار دلچسپی و علاقــه دارند که با افغانســتان تعامل بیشــتر شــود و کشور ما محور اقتصاد و اتصال منطقه‌ی باشد.

او افــزود: تعامل با افغانســتان، بــه نفــع مــردم افغانســتان و جهان اســت؛ فشــار آوردن به مردم افغانســتان، منجمد کردن سرمایــه افغانســتان، گــروگان گرفتن حیثیت سیاسی و روابط دیپلوماتیک افغانســتان، راه حل نیست.

مولوی امیر خان متقی، سرپرست وزارت امــور خارجــه امــارت اســلامی، جهت اشــتراک در نشست سه جانبه وزرای خارجه چین، پاکســتان و افغانستان، به اسلام آباد سفر کرده بود.

ځوانانو ته د کار موندنې لپاره پنځو مؤسسو سره هوکړه لیکونه لاسلیک شول

د کار او ټولنیــزو چارو وزارت او د پنځــه کورنیــو موسســو ترمنــځ د ځوانانو لپــاره د کار موندنــې او پــه هېــواد کې له اړمنــو ماشــومانو ســره د هــر اړخیــزې مرســتې پــه موخــه یــو کلــن هوکړه لیک لاســلیک شــو. د دغه وزارت لــه نړیوالو مرستندویو بنســټونو وغوښــتل چې له اړمنو افغانانو سره خپلې مرســتې زیاتــې کــړي. د یادو بنســټونو مســوولینو په دغه بهیر کې پــر رونښتیا ټینګار وکړ او وې ویل چې پــه بېلابېلــو ولایتونو کې بــه د نړیوالــو بنســټونو په همــکارۍ خپــل خدمــات پیل کــړي. د کار او ټولنیــزو چارو وزارت وایي، چې اړمنو کســانو تــه د خدمتونــو د وړاندې کولو په برخه کــې د کورنیو او بهرنیو بنســټونو لپاره زیاتې آسانتیاوې برابروي.

د لوړو زده‌کړو وزارت:

د پوهنتونونو ښوونیز نصاب به ډېر ژر خپور شي

د لــوړو زده‌کــړو سرپرســت وزیر شــیخ ندا محمد ندیــم وایي چې د پوهنتونونــو پر ښــوونیز نصاب د بیاکتنې کار پای ته رســېدلی او ډېر ژر به خپور شي. نوموړي چې پروان ولایت ته تللی په یــوې غونډه کې ویلي چې د پوهنتونونو اســتادانو ته به د ماســټرۍ او دوکتورا تر کچې د زده کړو زمینه دننه په... ۵مخ

توافـق افغانـستان و پاکسـتان بر ایجاد روابط نیک تجاری

نورالدیــن عزیــزی، سرپرســت وزارت صنعــت و تجــارت امارت اســلامی در دیدار با رئیــس اداره بنادر کراچی پاکستان روی مسائل تجــاری، ترانزیتــی و مشــکلات تجار افغانســتانی در بنادر کراچی گفت‌وگو کردند.

وزارت صنعت و تجارت ... ص۵

کندهار ته د بهرنیو سیلانیانو ورتګ زیات شوی

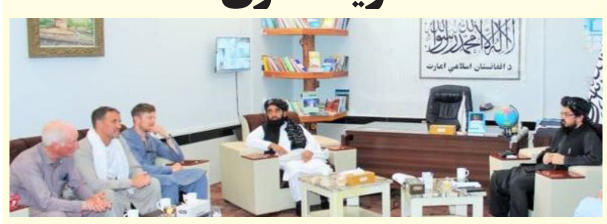

کندهار ولایت تــه په یوه ورځ کې له بېلابېلو هېوادونو څخه ۱۵ سېلانیان راغلي دي.

د کندهار د اطلاعاتو او کلتور ۷مخ

د سالنګ سړک د بیارغونې چارې پیل شوې

د ســالنګ لویــې لارې د ۴۲ کیلو متره ســړک د بیارغونې چارې پیل شــوې. د پــروان ولایت ســیمییز مســوولین وایي، چې د دغې لویې لارې د بیارغونــې کار لــه تاجکان ســیمې څخــه پیــل شــوی چې دیارلســمې ګالرۍ پــورې به پایته ورسېږي. د پروان د والي مرستیال د سالنګ لویه لاره د هېواد یو له مهمو

لارو ګڼي او وایــي، د دغې لارې د بودجې له تصویبېدو وروســته به د هغې د پخولو چارې هم پیل شي. د سالنګ لویه لاره نه یوازې هېواد له شمال سره نښلوي بلکې د ترانزېټ لپاره هم یوه مهمــه لاره ده. پر دغه لارې تــر ډېره د پاکســتان ترانزېټي توکي مرکزي اســیا او له هغه ځایه بېرته پاکستان ته لېږدول کېږي.

د بهرنیو چارو وزارت:

پاکستان کې ښکېل لوري باید له زغم او تفاهم څخه کار واخلي

شریعت: د اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت د پاکستان د وروستیو تحولاتــو په اړه د یــوې اعلامیې په خپرولو سره ویلي: چې پاکستان کې ښــکېل لوري باید له زغم او تفاهم څخه کار واخلي.

اعلامیه کــې راغلي: د افغانســتان اســلامي امــارت پاکســتان کې د وروســتیو تحولاتــو پــه اړه، چې لاریونونه شــوي او په ځینو مواردو کې پــه تاوتریخوالي هم اوښــتي، خواشیني څرګندوي.

د افغانستان اسلامي امارت پاکستان کې سیاســي ثبــات د پاکســتان د مســلمان ملت او د ټولې سیمې په ګټه بولي او له ښــکېلو لوریو د زغم او تفاهم هیله لري. ص۵

والی کابل:

خدمات مخابراتی در حومه‌های کابل تسریع یابد

شــیخ محمــد قاســم خالد، والی کابل از مســوولان شبکه مخابراتی اتصالات خواست تا آنتن‌هــای مخابراتی خویش را در مناطق دور دست... ص۵

بامیانو کې د سربو او جستو کانونه استخراجېږي

د کانونــو او پټرولیــم وزارت وایي، چې په بامیانو کې د سربو او جستو کان د اســتخراج تــړون یې د افغان درانــي د کان کیندنې او پروســس شرکت سره لاسلیک کړی دی.

د بامیانو د اول نمبر... ۵مخ

جایگاه تعلیم و تعلّم در اسلام — ۲ مخ

د حسن عباس کتاب او د افغان لیکوالانو مسؤلیت! — ۳ مخ

د اسلام آباد درې اړخیز فارمټ ته لنډه کتنه! — ۳ مخ

محمدنبي د سرطان روغتون جوړوي

د عامې روغتیا وزارت مسوولینو او د کرکټ ملي لوبډلې لوبغاړي محمد نبي په افغانســتان کې د ســرطاني ناروغیو د درملنــې لپاره د یو مجهز روغتون پر جوړولو بحث او ۵مخ

د چین سفارت:

افغانان دې د ویزو لپاره چاته پیسې نه ورکوي

په افغانســتان کــې د چین لوی سفارت وایي، هغه افغانان، چې غواړي چین ته سفر وکړي، نو د دوی لپاره د سفارت په وېب پاڼه کې د انلاین نوم لیکنې خدمتونه فعال دي. د سفارت لخوا په یوه خپره شــوې خبرپاڼه کې راغلي، چې د سفارت آنلاین... ۵مخ

سرمقاله

امانت ساتنه او مالي شفافیت د هېواد بسیاینې ضمانت کولی شي!

که د افغانســتان تېرو شلو میاشتو حکومتوالۍ ته ښه په غورو وکتل شي، نو هر دوست او دښــمن ته په ډاګه معلومېدای شــي، چې اسلامي امارت له خورا ســختو ورځو بریالی راووت. ځکه د کابل لاســپوڅې ادارې د بهرنیو ځواکونو له وتلو ســره سم په ډېر ناڅاپي ډول سقوط وکړ، سقوط هم داسې چې زیاترو لویانو خپل وس ســره ســم جیبونه ډکول او الوتکو ته یې ځان رســاوه، تردې چې د ډېرو ملکي ادارو د تدارکاتــي قراردادیانو په کروړونو پیســې هم پریادو ادارو قرض پاتې وې، غربي میډیا هم په خورا زورو شور افغانستان کې د اقتصادي سقوط او له لوږې، ناروغۍ، خوار ځواکۍ او بې روزګارۍ د میلیونو وګړو د مرګ ســاندې ویلې، وارخطایي او پرېشاني یې خپرولــه او ټول افغان ولس ته یې اروایي زهر ورکول، خو د څښــتن تعالی په غیبي مرســته د تېرو شــلو کلونو په شــان دا ځل هم د ملت مخلص او رښــتیني خادمان یو ځل بیا هم بریالي شول. په دغه خطرناکه مرحله کې د بریالیتوب اصلي عامل همدغه امانت ســاتنه، اخلاص او مالي برخه کې د پوره شــفافیت خیال ســاتل و، په یاده موده کې نړۍ او ګردو افغانانو ولیدل چې له یوې خوا د امارت مســؤلینو په ناڅاپي توګه د مختلفو چارو واګې په لاس کې واخیســتې، په داسې حال کې چې بیت المال کې یوه افغانۍ هم نــه وه، ځکه هلته خو هر څه له بهرني جیبه پالل کېدل، ګمرکونه د زورواکو او معدنونه د بدماشــانو په لاس کې وو، د لکونو ملکي... ٤مخ

ترمیم ۲۰ عراده تانک محاربوی چین‌دار

شــریعت: وزارت دفاع ملی از ترمیم و فعال ســازی بیســت تانک چیــن‌دار خبر می‌دهد.

وزارت دفــاع ملی دیروز با نشر تویتی گفت: بیســت عراده تانک چین‌دار مربوط کندک زرهدار لوای دوم پیاده قول اردوی ۳۱۳ مرکزی که قسماً... ص۵

میدان وردګو کې ۲۹ کانالونه پاکېږي

د میــدان وردګو د کلیــو، بیارغونې پراختیــا ریاســت په چــوکاټ کې نړیــوال بانک په مالي ملاتړ په مرکز میدان ښار او جلریز ولسوالۍ کې د ۴۳ میلیونه افغانیو په ارزښت د ۲۹ کانالونو د پاکولو چارې پیل شوې.

د یــادو کانالونو د چــارو د پیل په مراســمو کې د اکتېډ پلې کوونکې موسسې ولایتي مسؤل ... ۵مخ

جایگاه تعلیم و تعلّم در اسلام

پوهنیار عبادالله صالح

تعلیم یاد دادن و آموزش و تعلّم فراگیری دانش است، تعلیم تاباندن نور علم و دمیدن روح حیات به کالبدی روح و خستهٔ جامعه و تعلّم رها شدن از گرداب نادانسته‌هاست. اسلام در این حرکت از همهٔ مکاتب پیشقدم‌تر و مصممتر است، به طوری که آموزش و فراگیری دانش از محوری‌ترین برنامه‌های فردی و اجتماعی این مکتب الهی به شمار می‌رود. نخستین نغمه‌های آسمانی وحی در اسلام، بیان کنندهٔ ارزش قلم و آموزش علم و دانش است و آن را از جمله نعمتهای مهمّ خداوند در مورد انسان معرفی می‌کند. اولین معلّم این مکتب ذات باری‌تعالی و نخستین دانش آموزش نبی مکرم اسلام است. ترجمه: « ای رسول بخوان بنام پروردگارت که تو را خلق کرد... بخوان و پروردگار تو که بهترین کریمان است. آن خدائی که به انسان علم نوشتن به قلم آموخت و به بشر آنچه را نمی‌دانست تعلیم داد.» (علق، ٥-١)؛

این آیات خط مشی فرهنگی در جهان اسلام را از همان ابتدا ترسیم می‌نماید، خصوصاً این که بدانیم اسلام در سرزمینی طلوع کرد که تاریکی جهل همه جا را فراگرفته بود و تنها هفده نفر در آن سرزمین باسواد بوده‌اند. و حتی تمدنهای ایران و روم نیز اکثریت مردم را از آموزش محروم می‌نمودند.تعلیم و تعلّم از اهداف بعثت انبیاء علیهم السّلام بوده است.

در چهار آیه از قرآن کریم آموزش علم و پرورش نفوس انسانها از مهمترین اهداف بعثت انبیاء معرفی شده است، که این آیات عبارتند از: سورهٔ جمعه، آیهٔ ۲؛ سورهٔ آل عمران، ایهٔ ١٦٤؛ سورهٔ بقره، آیات ١٥ و ١٢٩. خداوند در سورهٔ جمعه می‌فرماید: ترجمه: «او کسی است که در میان مردمی امّی رسولی را از خودشان مبعوث کرد تا آیات او را بر آنها بخواند و آنان را تزکیه کند و کتاب و حکمت را به آنها بیاموزد.» سورهٔ جمعه، آیهٔ ۲

پیامبر گرامی اسلام نیز، تعلیم را از اهداف مهمّ رسالت خویش معرفی می‌نمایند، چنانچه نقل شده روزی رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ وارد مسجد شدند و دو گروه از مردم را مشاهده نمودند، گروهی مشغول عبادت و راز و نیاز با معبودشان بودند و گروه دیگر به تعلیم و تعلّم و مذاکرهٔ علمی اشتغال داشتند. ایشان فرمودند: «کلاهما علی خیر» هر دو کار خوبی می‌کنند. «و لکن بالتّعلیم اُرسلتُ» لکن من برای تعلیم به رسالت مبعوث شده‌ام و بعد داخل جمعیتی شدند که به مذاکرهٔ علمی مشغول بودند.

ازاین رو پیامبر اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ و ائمه کرام از هر فرصتی برای آموزش مردم بهره می‌بردند و از هیچ کوششی دریغ نمی ورزیدند. به عنوان نمونه، پیامبر اسلام ـ صلّی الله علیه و آله ـ بعد از جنگ بدر خطاب به اسیران جنگی فرمودند: هر کس از شما که باسواد است بتواند به ده نفر از اطفال مسلمین خواندن و نوشتن بیاموزد آزاد می‌شود.

وجوب تحصیل دانش و تعلیم آن از نظر اسلام:

از نظر اسلام علم آموزی و تعلیم نه تنها امری پسندیده است، بلکه از واجبات این دین به شمار می‌رود و آیات و روایات زیادی بر آن دلالت دارند. از جمله این که رسول گرامی اسلام فرموده‌اند: «طلب العلم فریضةٌ علی کلّ مسلم»؛(٤) فراگیری دانش بر هر مسلمانی واجب استً. از طرف دیگر بر دانشمندان هم واجب است که به امر آموزش اهتمام ورزند، چنان چه در بیان دیگری از پیامبر اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ نقل شده که فرمودند: «ما أخذ اللهُ المیثاقَ علی الخلق أن یتعلّموا حتّی أخذَ علَی العلماء أن یعلّموا» خداوَند از مردم برای یادگیری عهد و پیمان نگرفت مگر این که از دانشمندان برای یاد دادن پیمان گرفت.

نبی مکرّم اسلام به مسلمین توصیه می‌نمودند به دنبال دانش بروید و در فراگیری دانش هیچ گونه محدودیت زمانی و مکانی نداشته، از ابتدای کودکی تا آخر عمر در پی آموختن باشید؛ «اُطلبوا العلم من المهد الی اللّحد» و حتی اگرتنها راه دستیابی به علم و دانش سفر به دوردست‌ترین نقاط جهان همچون چین باشد که در آن زمان مسافرت به آنجا به آسانی ممکن نبود، از هیچ کوششی دریغ ننمائید. «اطلبوا العلم و لو بالصّین». طلب علم آن چنان مهم است که در دین اسلام طلب آن از طلب مال واجب‌تر و ارزش آن از عبادت بالاتر شمرده شده است، در بیانات گهربار امیر المؤمنین ـ علیه السّلام ـ می‌خوانیم: «ایّها الناس إعلمُوا أنّ کمال الدّین طلبُ العلم و العمل به الا و انّ طلبَ العلم أوجبُ علیکم من طلب المال»ای مردم کمال دین در جستجوی دانش و عمل به آن است و آگاه باشید که تحصیل علم از طلب مال واجب‌تر است. و در بیان دیگری فرمودند: «جستجوی دانش برتر از عبادت است». چرا که تنها عبادتی ارزش دارد که از روی معرفت باشد و تنها عالم است که در دام شبهات و وسواس گرفتار نمی‌شود.

در میان همهٔ معارف بر تعلیم و تعلّم احکام و معارف دین تأکید بیشتری شده است. به حدّی که بر مسلمین واجب گردیده که از هر قومی افرادی برای فراگیری علوم دین هجرت کنند و بعد از تحصیل به میان قوم خود برگشته و آنها را آموزش دهند؛ ترجمه: «پس چرا از هر طائفه‌ای گروهی هجرت نمی‌کنند تا علم دین بیاموزند و وقتی برگشتند به سوی قوم خود، آنها را انذار کنند.» (توبه ۱۲۲.)

علم واجب از نظر اسلام: گفته شد از نظر اسلام تحصیل دانش امری لازم و واجب است، حال سؤال این است که آیا فراگیری تمام علوم واجب است یا نه؟ در جواب این سؤال باید گفت که علوم بر دو دسته‌اند:

١. علومی که از یادگیری و تعلیم آنها صریحا نهی شده مانند: سحر که یا برای خود فرد و یا جامعه فسادآفرین هستند و یا این که اشخاص به قصد ضرر زدن به دیگران می‌آموزد، آموزش و یادگیری این دسته از علوم مگر در مواقع ضرورت حرام می‌باشد؛

۲. علومی که جزو دستهٔ اول نیستند، که اینها خود بر دو گروهند:

١. دانشهایی که مقدمه سازندگی مادی و یا معنوی، دنیوی و یا اخروی، فردی و یا اجتماعی می‌باشند و بدون آنها حیات مادی و معنوی انسان به مخاطره می‌افتد، که تحصیل آنها به صورت واجب عینی مثل شناخت اصول عقائد وتکالیف شرعیه ویا واجب کفائی همچون علم طبّ وشیمی و..برهمگان لازم است.

منابع :
١- قرآنکریم
٢- فروغ ابدیت، ج ١، ص ٦٨، دفتر تبلیغات، چ پنجم، آیت الله سبحانی.
٣- بحار الانوار، ج ١، ص ٢٦، بیروت، ١٤٠٣ ق.
٤- اصول کافی، ج ١، ص ٣٥، انتشارات علمیه اسلامیه، چ اول، شرح و ترجمه سید جواد مصطفوی.
٥- سیمای علم و حکمت در قرآن و حدیث، ص ١٥١، محمدی ری شهری، دار الحدیث، چ اول..

ترتیب دهنده: پوهنیار خارمن عبادالله»صالح« استاد قوماندانی کالج ارتقاء ظرفیت..

ستـــړی ژونـــد!

حکمت الله - میوندي

ژوند هغه ځلي ته ورته دی چې لیدونکي ورته له بېلا بېلو اړخونو ګوري ژوند په مینه او مبارزه پیلېږي او د سلګۍ تر وروستۍ شېبې پورې د بریالي ژوند او تاریخ جوړولو هڅه کوي.

انسان کله کله له خپل ټول قوت سره سره نه شي کولای د زړه بندې دروازې پرانیزي او کرخت وجودونه په حرکت راولي، خو کله بیا له داسې حالاتو سره سړی مخ شي چې فکر یې انقلابونه زېږوي.

په دې لیکنه کې زه تاسې ته د یوه داسې مجاهد چې په تېر شل کلن جهاد کې یې د خپل سر په بیه له عقلي تصوراتو ور ها خوا مبارزه او جهاد کړی د ژوند یوه خاطره در سره شریکوم.

الحاج ملا محمد حنیف حمزه د افغانستان برېښنا شرکت عمومي اجرائیوي رئیس دی هغه مهال د همدې کمېسیون مشر یا مسئول وو.

شمالي ولایتونو ته مو د سفر تکل وکړ د سفر ملګري ډېر وو خو زه له حاجي حمزه صاحب سره په یوه موټر کې کېناستم.

د سفر په پیل کې مې غوښتل چې د حمزه صاحب د ژوند په اړه څه نا څه واورم تر څو یې راتلونکې نسلونو ته د قلم په ژبه بیان او د یوه یادښت په توګه خاطره پرېږدم زړه نازړه مې ږغ پرې وکړ.

حاجي حمزه صاحب! د خپل تېر شل کلن جهاد او مبارزې په اړه که راته خپله یوه خاطره بیان کړې سفر به لا خوندور شي، دی مسکی شو او د ثانیو لپاره یې سکوت وکړ زه پوه شوم چې د دې خاموشۍ شاته به ډېر لویې لویې توفاني پېښې پرتې وي.

حاجي حمزه صاحب مخ را واړاوه او د تېر شل کلن انقلاب یوه په ظاهره وړه خو ډېره سنګینه خاطره داسې بیان کړه: د مني موسم دی هوا ډېره سړه ده موږ څلور ملګري زه (ملا محمد حنیف حمزه)، حاجي لالا زموږ موټروان دی، حاجي آغا (ملا عبدالکریم اخند)، حافظ صاحب (حافظ محمد امین فاروقي) په کرولا موټر کې ناست او مخ پر هرات روان یو چې نا څاپه مو پام شو پر سړک وسله وال کسان ولاړ دي لوی موټر یې درولي په دې سړه هوا کې خلک له موټرو تا کوي او تلاشۍ کوي.

موږ هم موټر د څرک یوې څنډې ته کړ او د تلاشۍ په نیت را تا سولو خو وسله والو کسانو په موږ کې تلاشي و نه کړه، موټران پر سړک ولاړ دي موږ پلې شوو د تلاشۍ په نیت حافظ صاحب (حافظ محمد امین فاروقي) راته وویل شپه ده نه معلومېږو راشئ دې غونډیانو ته سم شو موږ هم په همدې غونډیو کې روان شولو شپه ده لاره نه را معلومېږي.

موټر مو پر سړک ور پرېښود او د ځان پټولو په موخه مخ پرغونډیو روان شوو سیمه نا آشنا ده کلی او وطن هم نه را معلومېږي هوا هم دومره سړه ده چې پوښتنه یې مه کوه تر لږ مزل وروسته مو دا پرېکړه وکړه چې وخت ډېر تېر شوی راځئ چې بېرته مخ پر سړک ولاړ شو دلته د کلیو نښې هم نه ښکاري هسې نه چې په یوه بله بلا واوړو په دې وخت کې به یو یا دوه ساعته تېر شوي وي بېرته مخ پر عمومي سړک را روان شوو سړک ته را و رسېدو ډمبر (عمومي سړک) هم خالي شوی د سواریو لوی موټر تللي زموږ موټر هم همغه وسله والو کسانو له ځانه سره وړی دی د سړک دا بلې غاړې ته را واوښتو دلته یوه کوچنۍ شیله وه په هغه کې یو ګړی تم شوو.

له لرې داسې نری نری ږغ د سپیو مو تر غوږو کېږي ملګرو ویل راشئ د دې ږغ پر خوا ورشو کېدای شي دلته کلي وي.

خو ما ورسره خوښه نه کړه ځکه سیمه نا اشنا وه او موږ هم باید احتیاط وکړو فیصله پر دې وشوه چې په همدې شېله کې کېنو زموږ پر ناسته به دلته ۳۰ دقیقې اوښتي وي چې د سپکو او درنو وسلو ږغ شو دې ټکانو ډېر وخت ونیو.

شپه ډېره سړه وه له ډېرې ناچارۍ مو دا غوره و بلله چې تر سهاره دې دلې پاتې شو خیر په هر صورت شپه تېره او سهار شو د ملګرو څېرو ته مې کتل د دې یو شپې یخنۍ دومره تاثیر پرې کړی وو تا به ویل چې کلونه بند یې تېر کړي.

سهار مو همدلته تیموم وواهه او لمونځونه مو وکړل سړک ته را ووتلو هېڅ موټر نه راته درېږي کېدای شي دلته به سواریو ته څوک موټر نه دروي خیر همداسې پر همدې سړک راروان یو تر لږ حد مزل وروسته له یو ځوان سره مخ شوو چې یوه عاجزه (ښځینه) هم ورسره وه هغه یې لري کېنولې او دی هم دلته موټر ته په تمه دی ځوان زموږ خواته ګامونه را واخیستل راغی زما څخه یې پوښتنه وکړه.

حاجي صاحب چېرته ځئ؟

ما ورته وویل مخ پر هرات ځو ځوان مسکی شو او وې ویل دا وخت دلته موټر چاته نه درېږي زه درسره مرسته کوم د سیمې سړی یم کېدای شي کوم موټر پیدا شي او تاسې سره مې مرسته کړې وي، له ځوانه مې و پوښتل ماښام سختې ډزې وې دلته دا څه کیسه وه هغه راته وویل چې دلته مجاهدینو (طالبانو) ته نیازیانو کمین نیولی و او ډېر مجاهدین یې شهیدان کړل.

دې وخت کې یو سراچه موټر راغی ځوان خبره ورسره وکړه او هغه هم موږ تر هراته د وړلو ته چمتو شو له ځوانه مو مننه وکړه موږ ځینې سیټ او ځینې په ډکۍ کې کښېناستلو حرکت مو مخ پر هرات وکړ.

حاجي حمزه صاحب: ملګرو ته مې مخ را واړاوه ګورئ د الله پاک نظام ته د همدې شپې غېږ یې موږ ته د پناه او بل خوا همدا شپه د چا د ژوند د وروستیو شېبو لحظې وې.

حمزه صاحب چې دا کیسه راته وکړه زما فکر په دې بند شو چې ښا! دا شپې هم عجیبې وي په خپل مغز کې څومره رازونه ساتلي او په غېږ کې یې څومره ستړي لاروي ځانونه هوسا کوي همدې شپې خپله غېږه پرانیستله او له ظالمانو یې پټ کړو بل خوا همدې شپې تر سهاره د چا شهید وجود د رڼا تر څرکه و ساته.

ای کاش شپه راسره راز او نیاز وکړي سکوت مات کړي او د هر ستړي مجاهد د ژوند شېبې راته بیان کړي، خو نه دا رازونه یوازې هغه چاته ویلی شي چې کلونه یې سترګې د خوب پسې لندې کړي وي او د سکوت په ژبه د پوهېدو لپاره یې سکوت غوره کړی وي.

زما د دې وطن له دښتو او رغو سره که کېنو نو دا طبیعت، دا مرغان او دا بوټي ټول په خپلو سینو کې ناویلي لرې کېدای شي موږ ته ځان راوپېژني د حمزه صاحب په شان د خپلو ډېرو نورو بچیانو حال هم راته ووایي آن ناړې به راته کوي خو دا موږ یو چې د زړه او ذهن دروازې مو تړلي او له دوی سره خواله نه شو کولای.

لیکنې ته د پای ټکی ږدم خو ژمنه له قلم سره دا کوم چې هڅه به وکړم تر څو ناویلې د پانو پر مخ راولم او تر خپلو لوستونکو او راتلونکي نسلونو یې ورسوم.

د اسلام آباد درې اړخیز فارمټ ته لنډه کتنه!

عبدالحی قانت

د افغانستان،چین،پاکستان درې اړخیز فارمټ پنځمه غونډه په داسې حال کې اسلام آباد کې تر سره کېږي چې اوونۍ مخکې ملګرو ملتونو په دوحه او د شانګهای غړو د هند په ګووا کې د افغانستان په باب بېلا بېل بحثونه درلودل.

لومړی بحث دا چې د ملګرو ملتونو غونډه کې غربیانو ته واضح پیام ورکړل شو چې د سیمې هیوادونه نه غواړي افغانستان د دوی له زاویې ووینې. زما په فکر له همدې امله د دوحې غونډه کې د سیمې د هیوادونو موقف غرب په خپل هدف کې ناکام کړ.

دا چې د شانګهای د غونډې اصل ټولټال اجماع ده، د افغانستان په باب د بیاجوړونې، پرمختګ تر څنګ د بشري حقوقو او امنیتي مسائلو په باب بحث تر سره شو. د شانګهای د بحث غوښنه موضوع افغانستان نه بلکې د سیمې نور لوی مسائل ؤ.

زما په فکر د افغانستان،چین،پاکستان په درې اړخیزه کې څو مهم پیشرفتونه وشول؛

۱-په عمومي ډول د دې درې اړخیز بحثونه په سیمه ییز امنیت، ثبات، ټیکاو او اقتصادي نښلون څرخېدل. دا لومړی مهمه خبره ده چې د سیمې ټول هېوادونه پرې یوه خوله دي، اړتیا دا وه چې د چین په موجودیت کې پاکستان هم په دې برخه کې خپل موقف وړاندې کړي تر څو په سیمه ییز ساختار کې یې ځای مالوم شي.

د دې موقف وړاندې کول خپل مسؤلیتونه لري چې ښایي راتلونکې کې پرې د دې درې هیوادونو تخنیکي ټیمونه کار وکړي (اعلامیه کې ذکر شوي).

۲-د اقتصاد، تجارت، ټرانزټ او سیمه ییز اتصال په برخه کې ژمنې چې په دې وخت کې د یادو درې وارو هیوادونو اشد ضرورت او اړتیا ده. زموږ سیمه ییز نښلون، د چین سیمه ییزې پروژې، د یو لارې یو کمر بند پروژې (مرکزي آسیا او سي پېک) چین او پاکستان سره له همداسې اړیکو پرته نا ممکنه ده. د افغانستان د برق، انرژۍ او سوېل-مرکزي آسیا نښلون هم له دې همکارۍ پرته ناممکن دی.

۳- امنیتي برخه کې له ډېره وخته د سیمې د نورو هیوادونو او افغانستان تشویش دا ؤ چې امریکا سره باید د سیمې په کچه هېڅ هیواد په امنیتي برخه کې د افغانستان په باب همکاري ونه کړي. دا همکاري د مرکزي آسیا ټولو هیوادونو رد کړه، چین او ایران خو امکان نه لري خو هغه څه چې نامالوم وو د دې موضوع په باب د پاکستان موقف و. د اسلام آباد درې اړخیزې دا خبره سپینه کړه. پاکستان ښکاره ژمنه وکړه چې دوی به هېڅکله خپله فضاء د افغانستان پر ضد نه کاروي. همدا راز افغانستان هم د نورو هیوادونو په باب د خپل قلمرو کارول رد کړي.

۴ - له دې درې اړخیزې اعلامیې دا ښکاري چې د سیمې هغه ټول مهم مسائل په کې ذکر شوي چې له ډېر وخت راهیسې یې د دې هیوادونو تر منځ بې اعتمادي او بې باوري رامنځ ته کړې وه. دا غونډه ښایي د باور جوړونې په باب مهمه او کامیابه غونډه وه.

۵ - د مهاجرینو، مخدره توکو د قاچاقو او نورو جرمونو د مخنیوي په اړه خبرې هم د سیمې د کلي امنیت او پیشرفت په اړه ښه پرمختګ ؤ.

د حسن عباس کتاب او د افغان لیکوالانو مسؤلیت!

محمد آصف آزاد

د حسن عباس په نامه یو پاکستاني الاصله امریکایي لیکوال کوم کتاب لیکلی او په دې کتاب کې یې پر اسلامي امارت او ځینو مشرانو باندې تورونه لګولي او هڅه یې کړې، چې اسلامي امارت او د اسلامي امارت مشران د کوم لوري تر تاثیر لاندې وښيي. په داسې حال کې، چې په اوسنۍ نړۍ کې اسلامي امارت او د اسلامي امارت د مشرانو استقلال او خپلواک دریځونه بې ساري دي او د خپلواکۍ په لاره کې یې د ډېرو سترو قوتونو پر وړاندې د لسیزو تاریخسازه مبارزه نړۍ ته هېښوونکې او خیرانوونکې وه او ده. اسلامي امارت شاوخوا دوه لسیزې له نیمې د زیاتې نړۍ پر وړاندې له هر ډول فشارونو او زور ازموینو سره سره په خپل دریځ محکم او ثابت پاتې شوی او لا مخکې بریالی روان دی. الحمدلله. د عبدالرحمن بابا رحمه الله د دې شعر مصداق ګرځېدلی، چې:

لکه ونه مستقیم په خپل مکان یم
که خزان راباندې راشي، که بهار

په زور و زر مغروره نړۍ له خپلو دریځونو اوښتلو ته اړه شوه، خو اسلامي امارت خپل دریځ پرېنښود. نړۍ ولیدل چې څرنګه امریکا د خپلواک اسلامي امارت شل کاله وړاندېنې مستقل دریځ ته په ملا خمېږي، امریکا له خپلو سرو کرښو تېرېږي؛ خو اسلامي امارت وړباندې خپل دریځ مني. دا مبالغه نه ده او نه احساساتي ادعا ده. شل کاله وړاندې امریکا ویل، چې له اسلامي امارت سره خبرې د دوی د قوانینو خلاف دي؛ خو کله یې چې غرور اوبه شو، له سره تللی هوش یې سر ته راغی؛ نو بلاخره د مذاکراتو مېز ته کېناستل.

د ګوانتانامو افغان بندي اسدالله هارون د امریکا د محاکمو د پرېکړو له مخې عمري قید و او آن د دغه هېواد ولسمشر یې د خلاصون صلاحیت نه درلود؛ خو نړۍ ولیدل چې څرنګه اسلامي امارت تبادلې ته اړویستل او ښاغلی هارون افغانستان ته هسکه غاړه راغی.

د اسلامي امارت خپلواکي نوره لرې او نږدې، خپل او پردي، دوست او دښمن ته ثابته شوې؛ خو کوم سپین سترګی او کمزوری شخص به یې د اعتراف جرئت نشي کولی. هغه د کاروان صاحب خبره چې:

په زړه ورځي، خو په خوله دا اعتراف کله کوي!
چې د کاروان هم په غزل کې قیامت کړی دی!

د اسلامي امارت مخالفینو ته تر اوسه د اسلامي امارت د پاک صف د داغداره کولو لپاره له هماغه څو ډېر تکراري شو، پوچ او بېځایه تورونو پرته بل څه په لاس ورنغلل. عباس له امریکا غږ سره په مرکه کې هم اکثراً پخواني تورونه بیا تکرار کړي.

دوې ډلې دي، فلانی افراطي دی او فلانی منځلاری دی، فلانی د فلاني مخالف دی او فلانی له فلاني سره جوړ دی او...

هغه د صابر صاحب بیت دی، وایي:

نوی الزام راباندې ولګوه!
زړې خبرې خو زړې شوې کنه!

شاوخوا ۲۲ کاله وړاندې د امریکا د یرغل په اول کال داود جنبش، اروابښاد امیرالمؤمنین رحمه الله ته وایي، چې داسې ویل کېږي طالبان په دوو ډلو (منځلارو او افراطي) وېشل شوي. لوی ملا صاحب رحمه الله ورته وایي، چې طالبان ټوله منځلاري دي؛ منځلاري موږ یو.

خو طالب دښمن ۲۲ کاله وروسته بیا هماغه خبره تکراروي؛ خو ثابتولی یې نه شي!

معنی دا چې، د اسلامي امارت او د اسلامي امارت خپلواکي لکه د لمر ښکاره ده او نوموړي لیکوال هسې په اصطلاح په دوه ګوتو د لمر پټولو ناکامه هڅه کړې! حسن عباس به د خپل ماموریت اجوره اخیستي وي، رسنۍ به یې مشهور کړي او کتاب به یې وپلورل شي؛ خو ان شاءالله مسلمانان پوهېږي، واقعیتونه درک کوي او وبه نه غولېږي؛ ځکه د الله تعالی دا ارشاد مبارک به په پام کې نیسي:

[سورة الحجرات: ۶] ژباړه : اې مؤمنانو! که کوم فاسق تاسې ته له کوم خبر سره راشي، نو تاسې (د خبر په اړه) پلټنه او تحقیق وکړئ، هسې نه چې کومې ډلې ته په ناپوهۍ سره ضرر ورسوئ او بیا پخپلو کړو پښېمانه شئ.

خو زما خبره دا نه ده، چې حسن عباس ولې تورونه لګولي او ولې یې دا ګستاخي کړې؛ دوی به داسې کوي، د حقپالو پر وړاندې د باطلپالو دا هڅې نوې نه دي؛ د حق او باطل ترمنځ د جګړې له هغه اولې ورځې دا لړۍ روانه ده. بلکې د پام وړ خبره دا ده، چې پر ځای د دې چې موږ خپله لیکل وکړو؛ همېشه ((زموږ)) په اړه ((نورو)) لیکل کړي او هغه هم ((زموږ)) ((دښمنانو)) او موږ خپل مسؤلیت نه دی ترسره کړی.

د افغان او انګرېز جګړو اړوند زموږ په نسبت اروپایي لیکوالانو ډېر لیکل کړي او زموږ لیکوال هم که لیکل کړي، د انګرېز لیکوالانو له لیکنو به یې تر ډېره استفاده کړې وي او ماخذونه به یې د دوی وي. د شوروي یرغل پر وړاندې د افغان جهاد او بیا راوروسته حالاتو اړوند له افغانانو زیات اروپایي او امریکایي لیکوالانو او خبریالانو لیکل کړي او طبعاً دې لیکلو کې تر ډېره له استخباراتي موخو او عقدیي چلندونو کار اخیستل شوی او د ګمراه کولو او حقایقو د پټولو هڅه شوې. متاسفانه په دې برخه کې افغان لیکوالانو او څېړونکو هغه څه نه دي کړي، چې په کار و او مسؤلیت یې جوړېده. د افغان مسلمان ملت وروستی شل کلن جهاد او مبارزې اړوند لیکل تراوسه نږدې په هېڅ شمار دي. دا د امریکا ترمنځ د خورا مهمو او سترو مذاکراتو اوږده بهیر اړوند لیکل په کار دي. څه موده وړاندې مې واورېدل، چې دې مذاکراتو کې له امریکایي لوري سره افغان ژباړن هم د یادو مذاکراتو اړوند خپل کتاب لیکلی. دوی خو به یې لیکي، او حتماً به په کې خپلې موخې او غرض و مرض پالي، خو زموږوال به څنګه شي؟!

دې مذاکراتو کې پر افغان استازو د افغان ملت حق جوړېږي چې نورو ته یې پرې نږدې او دې برخه کې خپل مسؤلیت ترسره کړي، او حقایق او د واقعیتونو د ثبت کولو او نورو ته د رسولو لپاره خپل مسؤلیت ترسره کړي.

نه یوازې دا مذاکرات؛ بلکې د اوږدې مبارزې د هر اړخ او هرې خندې، د هر غازي او هر شهید، د هر درد او هر کړاو او... لیکل، ثبت کول او د تاریخ پاڼو ته سپارل په کار دي او د هر ژمن، متعهد او په وس پوره لیکوال مسؤلیت جوړېږي او بویه چې انجام یې کړي. کنه نو، راتلونکو نسلونو سره به یې لویه ناځواني کړې وي!

ځاځي اریوب ته د سیلانیانو ورتګ ډېر شوی

په ټول هېواد کې سوله او امنیت هغه څه دي، چې ځینو ولایتونو ته سیلانیان ورمات شوي دي. له دغه جملې یوه د پکتیا اړوند د ځاځیو اریوب ولسوالۍ غرنۍ سیمه ده چې له اختر وروسته هم ډلې ډلې سیلانیان ورمات دي او هلته خپلې مېلې ترسره کوي.

د دغه سیمې اوسېدونکي له حکومته غوښتنه کوي، چې دغو سیمو ته دې سړکونه پاخه او ځانګړې ماپلرنه دې ورته وشي؛ ترڅو سیلانیانو ته په سفر کې آسانتیاوې رامنځته شي. دوی زیاتوي چې د اختر په شپو او ورځو کې ګڼه ګونه زیاته وه؛ خو اوس هم هره ورځ له کندهار، خوست، کابل او د هېواد له بېلابېلو سیمو ګڼ خلک د اریوب چینو او زرغونو منظرو لیدو ته ورځي، ځکه له یوې خوا دلته د خلکو روزګار ښه شوی او له بل لوري امنیت راغلی.

ولي او مرجان هغه سیلانیان دي، چې له دغه سیمې یې لیدنه کړې وایي، حکومت دې دغسې سیمو ته ځانګړې پاملرنه وکړي او د سیلانیانو را ټولې شوې پیسې دې بېرته په دغه شان سیمو مصرف شي ترڅو د سیلانیانو ورتګ نور هم زیات شي.

ولي وایي: ((ځاځی اریوب ولسوالۍ په رښتیا چې یوه ښکلې او شنه سیمه ده چې ډېر طبیعي ځنګلونه، سړې چینې او تازه هوا لري. د افغانستان د ډېرو ولایتونو او همداشان د کوزي پښتونخوا خلک هم د تفریح لپاره دلته راځي؛ خو بدبحتانه هغه پیسې چې د سیلانیانو څخه اخیستل کېږي دغې سیمې ته هېڅ ډول خدمت پرې نه کېږي او یواځې د څو کسانو شخصي جیب ته ځي. هغه پیسې چې د سیلانیانو څخه اخیستل کېږي. که چېرې بېرته د همدې سیمې په ښایست او اسانتیاوو مصرف شي د سیلانیانو ورتګ به څو چنده زیات شي.))

مرجان زیاتوي: ((ځاځي اریوب د هېواد په سطحه یو ښکلې او ښېرازه سیمه ده. ښایسته منظرې، شنې ساحې او ښایسته آب هوا لري. متاسفانه چې سړک یې خام دی، چې سیلانیان یې له ډېرو ستونزو سره مخ کړي. له حکومته مو هیله داده، چې پاخه او اساسي سړک ورته جوړ شي.))

یو سیلاني فرهېز راته وویل: ((د امنیت له پلوه یاده سیمه غني ده او هر څوک کولای شي، چې په ډاډه زړه ورته لاړ شي او هغه سیلانیان، چې دغه سیمې ته ورځي باید د نظافت او پاکوالي پوره خیال وساتي. امنیتي ځواکونه هم نه شي کولای چې د اسلحې سره د ننه شي، چې دا ښه اقدام دی؛ خو له سیلانیانو هیله لرم چې پاکوالي ته پوره پاملرنه وکړي.))

ځاځي اریوب د پاکستان سره پر کرښه پرته ولسوالۍ ده، چې ورتلوونکي سیلانیان یې د پاکستان له لوري پر اغزن تار کلکه نیوکه کوي او زیاتوي د دغه ښایسته سیمې ښکلا دغه بدرنګه تار بې رنګه کړې.

د سیمې اوسېدونکي او سیلانیان د افغانستان د اسلامي امارت له حکومت غوښتنه کوي، چې یاده سیمه دې د ملي پارک په نوم ونوموي او د ښکلا لپاره دې ورته ځانګړې پاملرنه وشي.

پامیر وطنوال

شعر و ادب

غزل

حضرت حافظ (رح)

هر آن که جانبِ اهلِ خدا نگه دارد
خُداش در همه حال از بلا نگه دارد
حدیثِ دوست نگویم مگر به حضرتِ دوست
که آشنا، سخنِ آشنا نگه دارد
دلا مَعاش چنان کن که گر بلغزد پای
فرشته‌ات به دو دستِ دعا نگه دارد
گَرَت هواست که معشوق نگْسَلد پیمان
نگاه دار سرِ رشته تا نگه دارد
صبا بر آن سرِ زلف ار دلِ مرا بینی
ز رویِ لطف بگویش که جا نگه دارد
چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت؟
ز دستِ بنده چه خیزد؟ خدا نگه دارد
سر و زر و دل و جانم فدایِ آن یاری
که حقِّ صحبتِ مهر و وفا نگه دارد
غبارِ راهگذارت کجاست؟ تا حافظ
به یادگارِ نسیمِ صبا نگه دارد

امت دې پوروړی دی اقصی بلا دې واخلم!

مولوي محمد هاشم ذاکر

امت دې پوروړی دی اقصی بلا دې واخلم
دا ولې دې څوک نه اوري ژړا بلا دې واخلم
وحشت دې د نړۍ د بشر خورو کافرانو
ستا غېږ وي هره ورځ یوه کربلا بلا دې واخلم
غږونه دې د وامعتصما له منارو نه
تر موږ پورې راځي سهار بېګا بلا دې واخلم
ښه ډېر دي مسلمان خو بس د مرګ په خوب ویده دي
ترې ډکه ده څلور کونجه دنیا بلا دې واخلم
موږ وبښه چې نه لرو شرنګا د سپینو تورو
آسونه هم ویده دي د غزا بلا دې واخلم
یوازې شوې یو بل صلاح الدین لکه چې نشته
چې مرستې ته دې راشي یو ځل بیا بلا دې واخلم
که خدای کړه د ذاکر وطن به ننګ درباندې وکړي
دا کار دی د طالب او د ملا بلا دې واخلم

غزل

عبدالرحمن بابا

ما را جمع کړل د کلي ماشومان ټول !
بیا مې بوتلل و کوڅې ته د جانان ټول
د جرګې خبره یار قبوله نکړه !
په ژړا مې ورته څیرې کړو ګریوان ټول
بی نوا چې یی د دره را رخصت شوم !
په خندا مې شول د کلي رقیبان ټول
شوم بې دمه، دم په ما کې پاتې نشو !
اندامونه راله ونیول خفګان ټول
په غزل مې ګوتې پورې کړې له غمه !
په شعرونو کې مې ولیکی بیان ټول
زه رحمان به یم ژوندی او یا به مړ یم !
دا دیوان به زما ګوري عاشقان ټول

فساد او مفسد

اتمه برخه / مولوي نورالحق مظهري

ټولنیز فساد: د هغو کړنو او کارونو څخه تعبیر دی چې په کولو یې ټولنه تخریبېږي او عمومي فساد ورڅخه پیدا کېږي.

په کومه ټولنه کې چې د اصولو او ضوابطو څخه په ټولیز ډول سرغړونې کېږي هلته ټولنیز فساد پیدا کېږي د بېلګې په ډول: په اسلامي ټولنه کې د کورنۍ ژوند، معاملاتو، حکومتولۍ، سیاست، معاشرت او داسې نورو کړنو لپاره خپل اصول ایښودل شوي، چې انسانان باید له هماغه اصولو سره سم په ټولنه کې خپل ژوند پر مخ بوزي نو چې کله د هماغه اصولو سرغړونه کېږي دستي فساد ورڅخه پیدا کېږي.

لویه ټولنه د کوچنیو ټولنو او کورنیو څخه تشکیل شوې وي ځکه نو په لویو ټولنو کې فساد د کوچنیو ټولنو او کورنیو څخه را پیلېږي او د کورنۍ د غړو ترمنځ فساد د هغوی کورنۍ ته او بیا له هغه ځایه ټولنې ته انتقالېږي.

کله چې د افرادو د انحراف په سبب په کورنیو کې فساد پیدا شي په تدریجي ډول په ټولنه کې هم فساد ورڅخه پیدا کېږي او ورو ورو یې لمنه دومره پراخه کېږي چې هر څه ورڅخه متأثره کېږي.

د انسانانو د ژوند په برخو کې د تفاوت په سبب ټولنیز فساد هم ځان ته ډېرې برخې لري د بېلګې په ډول: امنیت د انسانانو د ژوند لپاره ډېر مهم دی نو کله چې په غلا، اختطاف، بغاوت او خودسریو سره امنیت اخلالېږي عادتاً فساد ورڅخه پیدا کېږي چې دې ته موږ د امنیت په برخه کې ټولنیز فساد ویلای شو، معاملات د انسانانو په ژوند کې لویه اړتیا ده کله چې د ځینو منحرفو انسانان لخوا په معاملاتو کې سود او ناروا سوداګانې داخلېږي حتماً فساد ورڅخه پیدا کېږي چې دې ته موږ په معاملاتو کې ټولنیز فساد ویلای شو همداسې د ژوند نورې برخې چې د عادي او نورمال حالته اوړي فساد ورته ویلای شو.

د ټولنیز فساد په سبب په کورنیو او ټولنو کې ژوند سره ګډوډېږي، امنیت خرابېږي، ناحقه ځورونې او وژنې ډېرېږي، نظامونه له ننګونو سره مخامخ کېږي، په ټولنو کې د اصلاحاتو او سمون مخه نیول کېږي او په انسانانو کې وحشت او بې بندوبارۍ ډېرېږي ځکه نو د ټولنیز فساد پر وړاندې مبارزه هم باید ټولنیزه وي او هر فرد باید د خپل حاکم نظام تر څنګ د داسې فساد په وړاندې ودرېږي.

د ټولنیز فساد په پیدا کېدلو کې د خلکو علني ګناهونه، له اسلامي نظامه بغاوت، د شرعي اصولو او قانوني نورمونو څخه سرغړونه، د جرائمو په وړاندې تساهل، د شرعي حدودو نه اجراء، نا اهل کسانو ته د مسئولیت سپارل، مجرمینو ته په واسطه باندې برائت ورکول، د قوانینو په پلي کولو کې تبعیض، بېکاري، مبتذلې رسنۍ او په تېرو لیکنو کې د ذکر شویو ځانګړیو فسادونو عمومي کېدل مهم رول لري.

څنګه کولای شو د وینې له لوړ فشاره ځان وژغورو

حیات الله حلیم

انسان له ډول ډول ناروغیو سره مخ کېږي چې د ځینو ناروغیو په لوموکې را ښکېل کېدل د انسان له واک وتلي وي ځکه نه پوهېږي چې د ناروغۍ د سببي عامل وایرس یې له کومې لارې بدن ته لاره موندلې، ډېری دا ناروغۍ سرطان، جزام، تور زیړی، تبرکلوز، لوړ اوټیټ فشار او داسې نورې علاج لرونکې اولاعلاجه ناروغیو په بنه د انسان په وجود کې را څرګندېږي چې په ترڅ کې یې مبتلا کس یا جوړېږي اویا خدای مکړه مړکېږي خوځینې داسې ناروغۍ هم شته چې هغه میکروبي یا ویروسي نه، بلکې عارضي دي که ناروغ په پیل کې ورته متوجې شي نود ګټورو خوراکي توکو په استعمال او د چربۍ او نورو مضره خوراکي توکو په کنترول همدارنګه د ځینو ورزشي حرکاتو په ترسره کولو سره تریوه بریده د وقایوي تدابیرو په رڼا کې کنترول اوله پرمختګه یې مخنیوی کېدای شي، نولازمه ده ترهغه بریده چې پوهېږو اوتوانېږو د وقایوي تدابیرو په رعایت پخپله له خپل ځانه مواظبت او د خپل ځان طبیبان واوسو ځکه ناروغي که لږ وي اویا ډېره یوه داسې خطرناکه پدیده ده چې د انسان ژوند له ګواښ سره مخ کوي

اصلي موضوع ته را ځو: د ناروغیو له ډلې نه یوهم د وینې لوړفشار ناروغي ده چې د انسان روغتیا له ګواښ سره مخ کوي، ساینسپوهان په دې باوردي چې د وینې د لوړ فشارد ناروغۍ علت په مغزکې د رګونو تورم (پړسوب) دی، نه د بدن د نورو برخو لکه د زړه پښتورګو اویا د هغو رګونو پړسوب چې د انسان بدن ته په عادي ډول وینه رسوي، د نړۍ په هره برخه کې د وینې د لوړ فشارپه اړه ډېرې څېړنې شوې خو یوه برېتانوي څېړونکې د وینې د لوړ فشارپه اړه د خپلو څېړنو په ترڅ کې دا ثابته کړې چې د انسان په مغزو کې یو ډول پروټین چې دjams_۱ په نوم یادېږي موجود دي چې هغه د وینې د لوړ فشار را منځ ته کېدوعامل ګرځي نوموړي پروټین په بدن کې د وینې د سپینو کرویاتو د لیږد مخه نیسي او دا پړسوب د دې سبب کېږي چې وینه په رګونو کې د رګونو د تنګوالي په وجه د اړتیا وړاکسیجن په سمه توګه مغزو ته ونه شي رسولای، نوځکه دا نقیصه د دې سبب کېږي، چې د انسان په بدن کې د وینې فشارلوړشي اوسړی له دې ناروغۍ سره مخ شي.

د یوې بلې څېړنې له مخې اوس څرګنده شوې چې د نړۍ ۲۶سلنه وګړي د وینې له لوړ فشارسره مخ دي اودا اټکل شوی چې ښایي تر ۲۰۲۵زېږدیز کال پورې دا شمېره نوره هم لوړه شي، یانې د هر هغو دریو کسانو له ډلې نه چې عمر یې له شلو کلونو لوړ وي یو یې د وینې د لوړفشارپه ناروغۍ اخته شي، نوځکه د دې ناروغۍ د مخنیوي لپاره داسې درملو ته اړتیا احساسېږي چې د هغه په استعمال سره د وینې په رګونو کې د التهاب یا پړسوب درا منځ ته کېدو دادمن مخنیوی وکړي.

د ساینس پوهانواوس دې ټکي ته پام واوښتي چې د وینې د لوړفشار د را ښکته کېدو د درمل د استعمال په ځای چې په احتمالي ډول ۶۰ سلنه د وینې د لوړفشارد ناروغۍ درملنه کولی شي او یا یې هم نشي کولای، باید داسې درمل وموندل شي چې په بنسټیزډول سل سلنه د وینې د لوړفشارنا روغۍ ته د پای ټکی کېږدي.

داچې موږ په دې خبرې اترې کوو، څنګه کولای شو له داکتراودرمل پرته د وینې د لوړفشار ناروغي معالجه کړو په لومړي ګام کې باید له مضرو خوراکي توکو نه پرهېز وکړو او د هغه د نه استعمال پر وجه خپل ځان وقایه اوله هغه خوراکي توکو نه ګټه واخلو چې په مطلق ډول چربي اوغوړ ونلري او زموږ په بدن کې د وینې د رګونو د التهاب او پړسوب سبب ونه ګرځي ځکه د مغزي رګونود التهاب یوازنۍ سبب د غوړو اوحیواني چربۍ ډېر استعمال دی، د وینې د لوړ فشار ناروغي په هغو کسانو کې چې چاغ وي ډېره لیدل کېږي خومنظم او پرله پسې سپورت کولای شي چې د وینې د لوړفشار له ناروغۍ نه دادمن مخنیوی وکړي ځکه سپورت نه یوازې د وینې لوړفشارکنترولوي بلکې د سلګونو او که ووایو چې د سلګونو نورو ناروغیو وقایوي درملنه هم پرې کېدای شي، نوخبره به مو رښتیا وي نوځکه مو وروستۍ سپارښتنه داده چې هرسالم انسان که له خپلې روغتیا سره مینه لري نوباید هغه سپورت ته مخه کړي چې په وړیا ډول ترسره کېږي، سپورت په یوه ډول نه، بلکې په لسګونوطریقو، آزاد حرکات، پلی تګ حتی فزیکي کارکول پخپله سپورت او ورزش یو ډول دی چې انسان باید ورته پاملرنه وکړي.

رد گزارش روزنامه پاکستانی مبنی...

صنعت و تجارت به خبرگزاری آوا گفته است که هرچند افغانستان واردات کالا از پاکستان را کاهش داده است؛ اما در برابر صادرات خود به این کشور را بیشتر ساخته است.

جواد اضافه کرد که سال گذشته ما به ارزش ۱ میلیارد و ۲۲۵ میلیون دالر کالا به پاکستان صادر و در مقابل ۱ میلیارد و ١٦٤ میلیون دالر از این کشور کالا وارد کرده‌ایم.

جواد دلیل کاهش میزان صادرات پاکستان را رسیدن افغانستان به خودکفایی در تولید برخی اقلام و همچنین رکود اقتصادی پاکستان خواند و اضافه کرد که این امر تاثیرات منفی بر میزان مبادلات بازرگانی پاکستان گذاشته است.

او تصریح کرد که اقلام صادراتی افغانستان به پاکستان شامل جلغوزه سیاه، رومی، پیاز، ذغال سنگ و پنبه می‌باشد و همچنین افغانستان برنج، سمنت، دارو، کچالو و برخی اقلام دیگر را از پاکستان وارد می‌کند.

در همین حال خان‌جان الکوزی عضو هیئت مدیره اتاق تجارت و صنایع می‌گوید که فعالیت تجارتی بازرگانان افغان با پاکستان به علت سقوط کلدار با گذشت هر روز کم می‌شود. بر بنیاد گفته‌های الکوزی؛ میزان صادرات پاکستان به افغانستان نزدیک به سه میلیارد دالر می‌رسید که هم اکنون این رقم کاهش قابل ملاحظه‌ی یافته است. این درحالی است که در ماه‌های پسین، پاکستان با رکود اقتصادی روبه‌رو شده و ارزش روپیه این کشور در برابر دالر امریکایی به گونه‌ی بی‌پیشینه کاهش یافته است.

امانت ساتنه او مالي شفافیت د هیواد...

مامورینو د څو میاشتو معاشونه هم د حکومت پرذمه پاتې او بل لورته لکونه مجاهدین وو چې که نور څه نه، د اعاشې او پوښاک غم خوړل خوېږي حتمي و، خو دا چې مسؤلینو کې اخلاص او تقوا وه، په خورا لږه موده کې یې د ګمرکونو او معادنو ګټه وټه په شفاف ډول تنظیم کړه، نظام او هېوادوال یې له سختو ننګونو بریالي وژغورل او نړۍ ته یې هم د لمر غوندې واضحه کړه چې که سترګې لرئ نو راشئ زموږ وضعیت اوس ښه په غورو وګورئ. زموږ مطلب دا دی چې که په مالي برخه کې همداسې شفافیت مراعات شي، امانتونو کې د خیانت او درغلۍ مخه ونیول شي او سرکاري لګښتونو کې له اسراف او بې ځایه مصارفو ډډه وشي، نو هېڅ شک نشته چې دغه تګلاره د هېواد لپاره د بسیاینې ضمانت کولی او هېوادوال سوکالۍ ته رسولی شي، ځکه تېرو څه کم دوو کلونو کې زموږ د بریالیتوب اصلي عامل همدغه شفافیت و، چې کاملاً په ثبوت رسېدلی واقعیت دی- بناءً اوس هم د ټولو وړو او لویانو مسؤلینو ایماني او ملي ذمه واري ده، چې له بیت المال او ټولو سرکاري وسایلو سره انتهایي ډېر احتیاط وکړي او هېڅکله د نفسي هوسونو پالنې ته زړه ښه نه کړي، ځکه یو خو په دغو مواردو کې د الله تعالی ګورئ زموږ استادان، امامان، خطیبان او دیني پېشوایان له امانت او بیت المال سره څه ډول چلند کوي؟ که اخلاص او پرهېزګاري یې ورته ثابته شوه، همېشه به یې ترڅنګ ولاړ وي او که خیانتونه یې ولیدل، خدای دې نه کړي له خپل دین به هم بېزار، د کفارو متابعت ته چمتو او آن د راتلونکي نسل آخرت به هم برباد شي.

افتتاح بخش‌های داخله و جراحی...

مردم در کشور فراهم شده است.
بعد پوهنیار دکتور فضل رحمان رحمانی رئیس پوهنتون علوم طبی کابل، در رابطه بیماری سرطان معلومات داد و گفت که از جملهٔ بیماری های که در جهان باعث مرگ انسان ها می شود یکی هم بیماری سرطان است.
او گفت: در شفاخانهٔ تدریسی علی آباد تنها بخش تشخیص بیماری سرطان وجود داشت و امروز ما شاهد افتتاح بخش‌های جراحی و داخله سرطان هستیم و تلاش داریم که با فراهم شدن امکانات، بخش شعاع (رادیو تراپی) بیماری سرطان را نیز در این شفاخانه ایجاد کنیم.
سپس پروفیسور دکتور محمد نذیر نعیمی، در صحبت هایش ایجاد بخش های متذکره را در شفاخانه تدریسی علی آباد گام مهم دانست و ابراز امید واری کرد که تا چند سال آینده تمام بیماران سرطان در کشور تداوی شوند.
به همین ترتیب داکترعبدالمطلب شینواری رئیس شفاخانه تدریسی علی آباد، در رابطه به بخش‌های جراحی و داخله بیماری سرطان معلومات داد و گفت که این بخش‌ها به مصرف ۲۰ میلیون و ۸۰۴ هزارو ۶۴۳ افغانی، حمایت مالی وزارت تحصیلات عالی، سازمان صحی جهان و کمیتهٔ بین المللی صلیب سرخ تجهیز شده است.
وی گفت: در بخش تداوی بیماری سرطان شفاخانه تدریسی علی آباد، اکنون ۴۰ بستر برای بیماران مرد و زن وجود دارد و تلاش داریم که با فراهم شدن امکانات این بخش را به یکصد بستر ارتقا دهم.
داکتر شینواری از سازمان صحی جهان و سایر نهاد های ملی و بین المللی که در بخش صحت کار می کنند، خواست که در قسمت زیربنا، دوا ، تجهیزات و وسایل مورد نیاز، بخش بیماری سرطان شفاخانه تدریسی علی آباد را کمک و همکاری کنند.
در اخیر این مراسم سرپرست وزارت تحصیلات عالی، در حالی که مسوولان متذکره نیز حضورداشتند، به شفاخانه تدریسی علی آباد رفت و بخش‌های جراحی و داخله بیمار سرطان را افتتاح کرد.

برق ترکمنستان به سب ستیشن نو الجهاد...

انتقال برق از ترکمنستان به سب ستیشن یاد شده، ۳.۲ میلیون دالر هزینه دارد و از سوی شرکت برشنا پرداخت می‌شود و کار آن نیز از سوی کشور ترکمنستان انجام خواهد شد.
گفته شده است که تکمیل سازی پروژه‌ی سب ستیشن نور الجهاد هرات، مشکل کمبود برق در این ولایت را به گونه‌ی اساسی حل و ضروریات آن را برآورده خواهد کرد.

در تمام ولایات نشست‌های سمع شکایات...

درخواست‌های آنان را شنیده و به خاطر رفع آن با نهادهای ذیربط همآهنگی نموده است. وزارت امور سرحدات، اقوام و قبایل با نشر خبرنامه‌یی گفت: ملا نور الله نوری، سرپرست این وزارت، با نماینده‌های موسسات اس دی او ، تی ال او و ای دبلیو ای سی، دیدار کرد. در این دیدار، نمایندگان موسسات گفتند که این نهادها با سران اقوام مختلف، علمای دین و مردم کشور، از نزدیک همکاری دارند. آنان در مورد رسیدگی به نیازها، مشکلات و ایجاد کارگاه‌های آموزشی برای اطلاع رسانی به مردم در زمینه‌های مختلف اشاره کردند و خواستار همکاری در این زمینه شدند. سرپرست وزارت امور سرحدات، اقوام و قبایل جهت رسیدگی به مشکلات و چالش‌های مردم و اقوام ساکن در کشور گفت: وزارت سرحدات، اقوام و قبایل در سی و چهار ولایت کشور نشست‌هایی را با اشتراک علمای دین، سران قبایل و متنفذین برگزار کرده، مشکلات و درخواست‌های آنان را شنیده و به خاطر رفع آن با نهادهای ذیربط همآهنگی نموده است. او افزود؛ این وزارت تا به حال صد در صد، به مشکل مردم رسیدگی کرده است و چندین قضیه بزرگ و کوچک را حل و فصل کرده است و فعالیت‌های ما در این راستا ادامه دارد.» ملا نور الله نوری گفت که وزارت امور سرحدات، اقوام و قبایل جهت خدمت به مردم، در بخش‌های مختلف از فعالیت‌های موسسات حمایت می‌کند و با آنان همکار خواهد بود.

بیستم ثور روز ملی صادرات...

وزارت صنعت و تجارت به منظور حمایت هرچه بیشتر از صادرکنندگان و روند صادرات کشور؛ پیشنهاد شماره (۱۰۵) مورخ ۱۴۴۴/۷/۲۳ خویش را مبنی بر نام‌گذاری تاریخ ۲۰ثور هجری خورشیدی در تقویم کشور بنام «روز ملی صادرات» به مقام محترم ریاست الوزراء تقدیم نمود که خوشبختانه کابینه ا.ا.ا در جلسه شماره (۳۰) مورخ ۱۴۴۴/۹/۹، در بند (۳۰) مصوبه خویش، ۲۰ثور را به عنوان «روز ملی صادرات» در تقویم کشور تصویب نمود.
وزارت صنعت و تجارت این روز را به تمام تجار ملی، صادرکنندگان و مؤلدین کشور تبریک و تهنیت عرض نموده، به نمایندگی از امارت اسلامی؛ یک افغانستان صادرات محور و سکتورخصوصی پویا از بارگاه الهی استدعا می‌نماید.

ننګرهار کې د بنګو (چرسو) ضد...

د مبارزې آمرمحمد افضل لوګري ویلي، د حصارک ولسوالۍ له اودرې کلي مو د چرسو ۳ تنه کاروباریان نیولي او اوس مهال اړوندې قوماندانۍ په نظارت خونه کې بندیان دي، له دې وراندې هم د دغه ولایت په بېلابېلو ولسوالیو کې زرګونه جریبه ځمکه د نشه یي توکو له کښته پاکه کړې ده . دا په داسې حال کې ده، چې د اسلامي امارت مشر ملا هبة الله آخندزاده د یوه فرمان په ترځ کې د نشه یي توکو پر کښت او تولید بندیز ولګاوه. د افغانستان ختیځ ننګرهار یو له هغو ګرمو ولایتونو دی، چې د تېرې اداري پر مهال یې په ډېرو لرې پرتو ولسوالیو کې نېشه یي توکي کرل کېدل. د نشه یي توکو پر وړاندې د مبارزې آمر محمد افضل

همه هراتیان به خدمات مخابراتی...

محروم نیستند. حافظ خیرخواه می‌گوید « اگر یک نفر هم در یک قریه نیاز به خدمات مخابراتی داشته باشد به وی رسیدگی صورت می‌گیرد.» رئیس مخابرات هرات همچنان می‌گوید که نرخ ارایه خدمات شرکت‌های مخابراتی، به اثر تلاش مسوولان در مرکز، به صورت بی پیشینه‌یی کاهش یافته است. اوهمچنان گفت که در حال حاضر، یک جی بی انترنت حداکثر به ۱۱۰ افغانی است، در حالیکه این مبلغ در گذشته تا ۳۰۰ افغانی بوده است.
مولانا نعیم الحق حقانی، رئیس اطلاعات و فرهنگ هرات فعالیت‌های اداره مخابرات را در قسمت حل مشکلات مردم در بخش مخابراتی قابل قدر خواند و گفت که اداره اطلاعات و فرهنگ نیز در بخش اطلاع رسانی فعالیت‌های اداره مخابرات با وی همکاری خواهد کرد.

لسګونه میله وسلې کشف او...

وحیدالله محمدي وویل، چې د ۲۰۱ خالد بن ولید (رض) قول اردو د کشف او استخباراتو کنډک قوماندان عابد رحماني او درستیزوال ملاحذیفه په مشرۍ د اړوند ځواکونو په ملتیا د ختیځ په بېلابېلو سیمو کې د کشفي راپورونو پر اساس ځینو سیمو کې تصفیوي عملیات ترسره کړي، چې په کې ۹۴ میله سپکې وسلې نیول شوې دي. محمدي زیاته کړه، چې په دغو وسلو کې پیکا، کلاشینکوفونه، ام ۱۶، تومانچې، مارکول او چره ییز توپک شامل دي.
د یادونې وړ ده، چې له دې وړاندې هم په بېلابېلو ولایتونو کې ګڼ شمېر وسلې کشف او نیول شوې وې.

روزګان کې پر خواله رسنیو د یوې کورنۍ ...

چې باید د مخنیوي لپاره یې په خپلو کې له دوستۍ کولو ډډه وکړي.
نوموړي ډاډ ورکړ، چې دغه سیمې ته به د سترګو متخصص ټیم ولېږي ترڅو د دغو کسانو په درملنه کې مرسته وکړي.

د پوهنتونونو شوونیز نصاب به ډېر ژر ...

هېواد کې برابره شي. د لوړو زده‌کړو وزارت سرپرست همداراز په هېواد کې د ځینو خصوصي پوهنتونونو له لوري د جعلي اسنادو پر ورکړې نیوکه کوي او وایي چې خصوصي پوهنتونونه هم باید د دولتي پوهنتونونو په څېر د لوړو زده‌کړو وزارت پر معیارونو برابر شي.

شیخ زاید پوهنتون کې...

شي لس کیلومتره فاصله ووهي.
په همدې موخه جوه شویو مراسمو کې د شیخ زاید پوهنتون رئیس شیخ محمد یعقوب نیازي، د خوست امنیه قوماندان مولوي محبوب شاه قانت، د پوهنتون مرستیالانو، استادانو، محصلانو او د رسنیو مسوولینو ګډون کړی و.
د شیخ زاید پوهنتون رئیس شیخ محمد یعقوب نیازي راغلو مېلمنو ته ښه راغلاست ووایه نوموړي محصلان لا زیاتو تحقیقاتو او ابتکاراتو ته راوبلل او زیاته یې کړه: دغه فرصت چې اسلامي امارت ستاسو لپاره برابر کړی دی ګټه ترې واخلئ، په خپلو نوښتونو سره خپل هېواد له نورو هېوادونو سره سیال کړئ.
د خوست ولایت امنیه قوماندان مولوي محبوب شاه قانت د شیخ زاید پوهنتون رهبري په خاص ډول د انجنیري پوهنځي استادانو او محصلانو ته د یادې لاسته راوړنې او نوښت په اړه مبارکي ورکړه او ویې ویل، چې افغانان د دې وړتیا لري، په خپلو نوښتونو سره افغانستان له نورو سره د سیالۍ جوګه کړي.
د انجنیرۍ پوهنځي محصل انجنیر محمد صادق صدیقي لخوا د یاد نوښت په اړه لنډ معلومات وړاندې شول او ورپسې یې خپل نوښتونه په عملي ډول سره ننداري ته وړاندې کړل، چې د ګډونوالو د خوښۍ وړ وګرځېدل.

توافـق افغانستان و پاکستان بر ایجاد...

دیروز با نشر خبرنامه‌یی گفت که نورالدین عزیزی، سرپرست این وزارت در نشستی با حضور معاون وزارت ترانسپورت و مسئول اداره گمرکات افغانستان و رئیس اداره بنادر کراچی پاکستان روی مسائل تجاری، ترانزیتی و مشکلات تجار افغان در بنادر کراچی گفتگو کرده است.
در خبرنامه آمده است، هیئت افغانستانی با اشاره به فراهم شدن سهولت‌ها برای تجار پاکستانی در گمرکات افغانستان گفته است که طرف پاکستان نیز برای ترانزیت کالاهای تجار افغان تسهیلاتی را فراهم کند.
همچنین دو طرف برای ایجاد روابط و هماهنگی خوب از طریق یک طرزالعمل در بخش تجارت و ترانزیت توافق کردند.
گفتنی است که روز جمعه، ۱۵ ثور نورالدین عزیزی، سرپرست وزارت صنعت و تجارت امارت اسلامی به منظور رایزنی و گفت‌وگو در مورد روابط تجاری پاکستان با افغانستان به اسلام رفته بود.

پاکستان کې ښکېل لوري باید...

د بهرنیو چارو وزارت په روان وضعیت کې په پاکستان کې د مېشتو افغانانو د خوندیتوب په اړه خپلو اُستازولیو ته لازمې لارښوونې کړې دي.

کندهار ته د بهرنیو سېلانیانو ورتګ...

رئیس مولوي انعام الله سمنګاني وایي، چې تېره ورځ یې په دغه ولایت کې د بېلابېلو هېوادونو له راغلیو سیلانیانو سره لیدلي دي.
سمنګاني وویل، چې دغه لیدنه کې د افغانستان اسلامي امارت ویاند ذبیح الله مجاهد هم شتون درلود. سمنګاني زیاته کړه، چې کندهار ته راغلي سېلانیان له بېلابېلو هېوادونو څخه دي، چې شمېر یې ۱۵ ته رسېږي، دوی غواړي د کندهار تر څنګ د افغانستان له بېلابېلو سیمو څخه هم لیدنه وکړي.

بامیانو کې د سربو او جستو کانونه...

یکه و لنګ ولسوالۍ د ګنده کوتل ساحې د سربو او جستو کان د استخراج تړون د کانونو او پټرولیم وزارت د سرپرست شیخ الحدیث شهاب الدین دلاور له لوري د افغان دراني کان کیندنې او پروسس شرکت له رییس سره لاسلیک شو.
د یادونې وړ ده، چې دغه قرارداد د پنځو کلونو لپاره د افغان دراني کان کیندنې او پروسس شرکت ته ورکړل شو.

خدمات مخابراتی در حومه‌های کابل...

این ولایت نیز نصب کند.
دفتر مطبوعاتی ولایت کابل، دیروز با نشر خبرنامه‌یی گفت که شیخ محمد قاسم خالد در دیدار با مسوولان شرکت مخابراتی اتصالات برای حل مشکلات مخابراتی باشنده‌گان مناطق یاد شده، این موضوع را مطرح کرده است.
والی کابل در این دیدار گفت که باشندگان مناطق دور دست کابل با مشکلات مخابراتی زیادی روبرو اند و مسوولان شرکت مخابراتی باید آنتن‌های مخابراتی‌شان را در این مناطق نصب کنند. در همین حال، مسوولان شرکت مخابراتی اتصالات علاوه بر پذیرفتن مشکلات مخابراتی در مناطق دور دست، متعهد شد که در هماهنگی با امارت اسلامی خدمات مخابراتی را به مناطق دور دست ارایه کنند. گفتنی است که خدمات مخابراتی در این اواخر نسبت به سال‌های قبل در سراسر کشور بهتر شده و مشکلات مخابراتی باشنده‌گان شهرها نیز تا جایی حل شده، اما باشنده‌گان محل‌های دور دست تا هنوز با این مشکلات روبرو هستند.

افغانان دې د ویزو لپاره ...

د ویزې د ملاقات سیستم د چین د ویزې غوښتونکو لپاره پرته له کوم فیس په وړیا ډول خلاص دی او ویزه اخیستونکي اړ نه دي، چې د فورم د ډکولو، ملاقات او یا ویزو اخیستو لپاره کوم دریمګړي ته پیسې ورکړي. په خبر پاڼه کې راغلي، چې سفارت به هېڅکله د ویزې د ټاکلو وخت لغوه نه کړي او نه هم کومې منځګړې ادارې ته اجازه ورکوي، چې د ویزې غوښتونکو سره د ویزې د غوښتنلیکونو په ډکولو، آنلاین ملاقاتونو ترلاسه کولو یا سفارت ته د اسنادو په سپارلو کې مرسته وکړي.
نو ددې لپاره چې له چل او فریب څخه مخنیوی وشي، سپارښتنه کېږي، چې د ویزې غوښتونکي په سمه توګه د غوښتنلیک فورمه ډکه کړي، آنلاین د ملاقات وخت وټاکي او د "چین ویزې غوښتنلیک لپاره له لارښوونې" سره سم اړین اسناد وسپاري.

محمد نبي د سرطاني ناروغیو...

خبرې کړې دي. محمد نبي ویلي، چې د دې روغتون له جوړولو سره به نور سرطاني ناروغان اړتیا پیدا نه‌کړي، چې د درملنې لپاره بهرنیو هېوادونو ته ولاړ شي. د عامې روغتیا وزارت رهبرۍ د محمد نبي له نېک احساس مننه کړې او په دې برخه کې یې له نوموړي سره د هر راز همکارۍ ډاډ څرګند کړ. د یادونې ده، چې په افغانستان کې د محمد نبي فاونډېشن د سرطاني ناروغیو روغتون د کورنیو او بهرنیو سوداګرو، پانګه‌والو او عامې روغتیا وزارت په همغږۍ او همکارۍ جوړېږي.

میدان وردګو کې د ۲۹ کانالونه...

انجنیر بشیر احمد اوریا خېل وویل، چې په مرکز میدان ښار او جلرېز ولسوالۍ کې د ۱۰۸ کیلو متره کانال پاکولو سره به ۲ زره ۱۸۸کسانو ته د کار زمینه برابره شي او سلګونه جریبه ځمکه به خړوبه کړي.
په همدې حال کې یادو سیمو اوسېدونکو د دغه پروژې په پیل خوښي وښوده او د نورو پراختیایي پروژو د پلي کولو غوښتنه یې وکړه.
ورته مهال د دغه ولایت د کلیو، بیارغونې او پراختیا رییس مولوي وحیدالله راشد وویل، چې اسلامي امارت هڅه کوي خپل ولس ته ریښتینی کار وکړي تر څو خلکو ته د کار زمینه برابره شي او په راتلونکي کې یې د یادې ولسوالۍ له خلکو سره د اوږدمهاله او بنیادي پروژو د جوړولو ژمنه وکړه.
د یادونې وړ ده، چې تېره ورځ هم په حصه اول بهسودو ولسوالۍ کې د ۲۴ کانالونو د پاکولو چارې پیل شوې وې.

ترمیم ۲۰ عراده تانک محاربوی...

تخریب و غیر قابل استفاده بودند؛ دوباره ترمیم و آماده فعالیت در میدان محاربه شد.
ملا امیر خان «حقانی» قوماندان قول اردوی ۳۱۳ مرکزی ضمن قدردانی از تلاش‌های تیم انجنیری، هدایات لازم را در جهت حفاظت از داشته‌های نظامی به مجاهدین صادر نمود.
این در حالی است که دراین اواخر صدها عراده واسطه کوچگ و بزرگ نظامی مربوط وزارت دفاع ملی که غیر فعال بودند از سوی تیم تخنیکی و انجنیری وزارت دفاع ملی در مرکز و قول اردوها ترمیم و دوباره فعال شدند.

Shariat Daily

Shariat
Published by
Islamic Emirate of Afghanistan
M. Ebrahim Nabil ، Director of Gov.dailies
0782080666
Chief Editor : Farooq Ghaljai/ 0778635852
Email: info@shariatdaily.com
ویب سایت: WWW.shariatdaily.com

شریعت
د لیکوال هیئت تر نظر لاندې
د دولتي ورځپاڼو عمومي رئیس:
م محمد ابراهیم نبیل ۰۷۸۲۰۸۰٦٦٦
مسؤل مدیر: فاروق غلجی/ ۰۷۷۸٦۳۵۸۵۲
د شریعت برېښنا لیک: info@shariatdaily.com
پته: د بهرنیو چارو وزارت ته مخامخ - د اطلاعاتو او کلتور وزارت نوې ودانۍ
شماره توزیع و شکایات: ۰۷۷٦۷۸۸٤٤۷ / ۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳

Thursday 11 May 2023 / Established: 1995 / 2nd Season / Vol: 178

نشست مسوولان شرکت برشنا با هیأت ترکمنستانی؛
برق ترکمنستان به سب ستیشن نورالجهاد انتقال می‌یابد

نشست مشترک میان مسوولان شرکت برشنا، سفیر و هیئت پروژۀ انتقال برق ترکمنستان، به هدف بحث روی چندین پروژه‌های برق به شمول سب ستیشن نورالجهاد هرات، در کابل برگزار شد. برشنا شرکت، دیروز با نشر خبرنامه‌یی گفت که این نشست برای بحث روی برق وارداتی ترکمنستان، سب ستیشن نورالجهاد هرات، خم‌آب قرقین و پروژه‌ی ۵۰۰ کیلوات سرخان - پلخمری برگزار شد. در خبرنامه آمده است که این نشست با حضور ملا محمد حنیف حمزه رییس عمومی اجرایی شرکت برشنا، هوجاوویزوف، سفیر ترکمنستان، هیئت تخنیکی شرکت برشنا و هیئت پروژه انتقال برق ترکمنستان آغاز یافت.در این نشست هیئت تخنیکی شرکت برشنا و هیئت پروژه انتقال برق ترکمنستان، بیشتر روی برخی ابعاد مهم پروژه انتقال برق ترکمنستان به سب ستیشن نورالجهاد هرات همچون؛ بررسی و ارزیابی تجهیزات برای تشخیص کیفیت و ارزیابی مسیر انتقال لین در این سب ستیشن بحث کردند و پروتوکول آن را در آینده مشخص خواهند کرد.
بر اساس خبرنامه؛ پروژه ص۵

قطر د افغانستان له ۸۹ روغتیايي مرکزونو سره مرستې کوي

د قطر د پراختیا صندوق د روغتیا له نړیوال سازمان سره یو تړون لاسلیک کړی چې په اساس به يې قطر د افغانستان په ۱۱ ولایتونو کې د ۸۹ روغتیايي مرکزونو سره مرستې کوي. د دوارو لورو په ګډې اعلامیې کې ویل شوي چې قطر به د هلمند، دایکندي، غور، فراه، سمنګان، زابل، تخار، بغلان، میدان وردګ، پکتیکا او نورستان په ولایتونو کې روغتیايي مرکزونو سره د درملو او صحي ابتدايي مراقبت مرستې کوي. د قطر د مرستو اندازه نه ده ښودل شوې. اعلامیې کې ویل شوي چې دا درمل او صحي امکانات به د ولادي ناروغیو، د زېږون پر مهال د مور او ماشوم د مړینې او نويو زېږېدلیو ماشومانو د مرګ د مخنیوي لپاره کارول کېږي. د روغتیا سازمان به دغه راز د قطر په دغو مرستو سره د صحي کارکوونکو د ظرفیت د لوړولو په برخو کې هم کار وکړي.

افتتاح بخش‌های داخله و جراحی بیماری سرطان در شفاخانۀ تدریسی علی آباد

شیخ الحدیث مولوی ندا محمد ندیم، سرپرست وزارت تحصیلات عالی، دیروز بخش‌های جراحی داخله و بیماری سرطان را در شفاخانۀ تدریسی علی آباد، افتتاح کرد.
در مراسمی که به این مناسبت در پوهنتون علوم طبی کابل برگزارشده بود سرپرست وزارت تحصیلات عالی، در سخنانش گفت: جای خوشی است که امروز در نتیجۀ تلاش‌های مسوولان پوهنتون طبی کابل و شفاخانۀ تدریسی علی آباد، شاهد افتتاح بخش های جراحی و داخله بیماری سرطان در این شفاخانه هستیم.
وی افزود که بسیار از بیماران سرطان به خاطر تداوی و به منظور نبود امکانات لازم در افغانستان، به خارج از کشور می‌روند و مصارف هنگفت را متقبل می‌شوند.
سرپرست وزارت تحصیلات عالی تاکید کرد که امارت اسلامی در کنار تامین امنیت در سراسر کشور، در راستای رفع مشکلات مردم در سایر بخش‌ها می‌کوشد و تسهیلات لازم را برای آنان فراهم می کند.
او از افغانان متخصص و با تجربه که در خارج از کشور به سر می‌برند، خواست که به افغانستان برگردند و گفت که اکنون زمینۀ کار و خدمت بهتر به خاطر رفع مشکلات ص۵

رد گزارش روزنامه پاکستانی مبنی بر کاهش معاملات تجارتی میان افغانستان و پاکستان

مقام‌ها در وزارت صنعت و تجارت با رد گزارش روزنامه پاکستانی دان مبنی بر کاهش معاملات تجارتی میان افغانستان و پاکستان می‌گویند که هر دو کشور سال گذشته به ارزش ۲,۵ میلیارد دالر کالا تبادله کرده‌اند.
عبدالسلام آخندزاده جواد، سخنگوی وزارت... ص٤

وزارت شهر سازی و مسکن:
هیچ شخص بدون اجازه حق اعمار مسکن را ندارد

وزارت شهر سازی و مسکن، از شهروندان خواست که پس از این برای مصؤن بودن مسکن و سرمایه‌شان، در ساخت مسکن، نخست اجازه اعمار را اخذ کرده و مطابق به آن عمل کنند.
دفتر مطبوعاتی این وزارت، دیروز با نشر اعلامیه‌ی گفت که پس از این، شهروندان برای مصؤن بودن مسکن و سرمایه‌شان، از ساخت خانه‌های خود سر، جلوگیری کرده و برای ساخت مسکن از ادارت و مراجع مرتبط، اجازه اعمار اخذ کنند.
بر اساس این اعلامیه؛ هر شهروند باید برای جلوگیری از ضیاع وقت و سرمایه‌ی خود، به اساس اجازه اعمار عمل کند، چون ساخت خانه‌های خودسر و غیر پلانی مشکلات زیادی را در شهرها ایجاد کرده و مانع بزرگ در انکشاف متوازن آنها است.

د عدلیې وزارت: د کارونو په ترسره کولو کې له اخلاص او ربښتینولۍ کار واخلئ

د عدلیې وزارت سرپرست او د ځمکو د غصب د مخنیوي او غصبي ځمکو د استرداد کمېسیون رئیس شیخ الحدیث مولوي عبدالحکیم شرعي پرون د کابل ولایت د ځمکو د غصب د مخنیوي د تخنیکي هیئت له رئیس او غړو سره وکتل او خبرې یې ورسره وکړې. په دغې غونډه کې چې د عدلیې وزارت په مقر کې جوړه شوې وه، په کابل ولایت کې د امارتي ځمکو د غصب یو شمېر دوسیو ته د رسېدنې، د ستونزو هوارولو او د چارو د چټکتیا په اړه بحث او د نظر تبادله وشوه. په دغې غونډه کې، د ځمکو د غصب د مخنیوي کمېسیون رئیس د کابل ولایت تخنیکي هیئت ته لارښوونه وکړه چې د خپلو کارونو په ترسره کولو کې له اخلاص او رښتینولۍ کار واخلي او د دوسیو د رسیدګۍ چارې چټکې کړي.

در تمام ولایات نشست‌های سمع شکایات و مشکلات برگزار کردیم
سرپرست وزارت امور سرحدات، اقوام و قبایل:

شریعت: سرپرست وزارت امور سرحدات، اقوام و قبایل در دیدار با نماینده‌های شماری از موسسات گفت: در سی و چهار ولایت کشور نشست‌هایی را با اشتراک علمای دین، سران قبایل و متنفذین برگزار کرده، مشکلات و ... ص۵

بیستم ثور
روز ملی صادرات نام‌گذاری شد

وزارت صنعت و تجارت طی یک اطلاعیه‌ی از ۲۰ ثور به عنوان روز ملی صادرات خبر داده است. این وزارت گفته است: چنانچه اطلاع دارید، از اوایل استقرار امارت اسلامی در افغانستان، وزارت صنعت و تجارت با حمایت جدی مقامات عالیه در تلاش رشد و افزایش صادرات با فراهم‌آوری سهولت‌های بیشتر و بهتر و رفع موانع و چالش‌ها در روند صادرات و تسهیل امور صادرات بوده و با هماهنگی ادارات دولتی و سکتورخصوصی؛ زمینه‌ها و فرصت‌های بهتری را برای صادرکنندگان و دادوستد تجاری مساعد نموده که این امر سبب رشد قابل ملاحظه صادرات کشور تا ۲ میلیارد دالر آمریکایی در سال گذشته گردید. ص۵

شیخ زاید پوهنتون کې اتوماتیکه پیکا جوړه شوه

د شیخ زاید پوهنتون انجنیرۍ پوهنځي یو تن نوښتګر محصل انجنیر محمد صادق صدیقي یو پیکا ماشین په اتوماتیک ډول داسې برابر کړی، چې د موبایل او کمپیوټر په مرسته د لرې ځای څخه کنټرولېږي او په اتومات ډول ورکړل شوی هدف په نښه کوي.
نوموړي همدارنګه یو ساده بایسکل په برېښنایي سایکل بدل کړی، چې د بطرۍ په یو ځل چارج سره کولای ... ۵مخ

ننګرهار کې د بنګو (چرسو) ضد کمپاین پیل شو

ورمه ورځ د ننګرهار حصارک ولسوالۍ کې د نشه يي توکو په څانګړې ډول بنګو (چرسو) د کرکیلي ضد کمپاین تر شو، د یاد کمپاین په اړه د یاد ولایت اړوند د نشه يي توکو پر وړاندې ۵مخ

رئیس مخابرات هرات:
همه هراتیان به خدمات مخابراتی دسترسی دارند

رئیس مخابرات و تکنالوژی ولایت هرات می‌گوید که در هیچ ولسوالی هرات مردم از خدمات مخابراتی محروم نیستند.
حافظ خیرالله خیرخواه، رئیس اداره مخابرات و تکنالوژی در دیدار با رئیس اطلاعات و فرهنگ هرات می گوید: در هیچ ولسوالی هرات مردم از خدمات مخابراتی ص۵

ارزګان کې د یوې کورنۍ د ۱۰۰ نابینا غړو راپورونه حقیقت نه لري

پر خواله رسنیو خپاره شوي راپورونه چې ګوا کې د روزګان د دهراود ولسوالۍ اړوند میاندو سیمه کې د یوې کورنۍ ۱۰۰ نابینایان موجود دي، بې بنسټه او حقیقت نه لري.
د روزګان سیمه ییزو مسوولینو د باختر آژانس سیمه ییز خبریال ته وویل، چې د دغه راپور د څېړنې لپاره یې یو ټیم دغه سیمې ته لیږلی و او د یادې کورنۍ له غړو سره یې خبرې کړې دي.
د یادې کورنۍ غړي وايي: «موږ شاوخوا ۱۰۰ کسان د دوو نیکونو اولاده یو، چې د ارثي خواصو په درلودلو سره د سترګو کوږوالي او کم دید ستونزې لرو خو ټول نابینا نه یو.»
بل لورته د دغه ولایت د شهیدانو او معلولینو چارو رییس مولوي منظور هم د دغو کسانو په اړه خپاره شوي راپورونه بې اساسه بولي خو وايي، چې یاد کسان نابینا نه بلکې د سترګو کوږ والی او کم دید ستونزه لري.
منظور زیاته کړه، چې د دغو کسانو له ډلې یې ۲۵ تنه له موږ سره ثبت دي او خپل حقوق ترلاسه کوي.
په همدې حال کې د دغه ولایت د عامې روغتیا رییس ډاکټر محمدالله روحاني هم دغه ستونزه ارثي بولي او وايي، ۵مخ

لسګونه میله وسلې کشف او ضبط شوې

په لغمان کې د ۲۰۱ خالد بن ولید (رض) قول اردو د کشف او استخباراتو کنډک ځواکونو د ختیځ په بېلابېلو سیمو کې ۹۴ سپکې وسلې کشف او نیولې دي.
د ۲۰۱ خالد بن ولید (رض) قول اردو ویاند مولوي... ۵مخ

توجه !
ایمان شما اجازه نخواهد داد که اوراق حامل چنین کلمات مقدس را به بی‌حرمتی بگذارید!